

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය - ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාව - 2020

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1998 අංක 51 දරන ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩල පනතේ 22 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 13(6) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු 2020 වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙම වාර්තාවේ දින වන විටත් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි අදහස් කරන සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ ක්‍රියාකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ මාගේ නිරීක්ෂණ පමණක් මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මාස 20 ක් ප්‍රමාද වී තිබුණු නමුත්, 2022 නොවැම්බර් 14 දින වන විටත් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.</p>	<p>2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරි මාසයේ ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම් කෙරෙමින් පවතී.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන නියමිත දිනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කඩිනම් පියවර ගත කළ යුතුය.</p>

2.2 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය</p>	<p>(i) මුදල් රෙගුලාසි 756, 757</p>	<p>2020 වර්ෂයේ මිලදීගත් පිරිවැය රු.112,326,034 ක් වූ පොත් තොගය සහ සංරක්ෂිත පොත් තොගය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද සමීක්ෂණය කර නොතිබුණි.</p>	<p>පොත් එකතුව කුඩා කාණ්ඩවලින් පැවතීම හා අඛණ්ඩව පාඨක සැපයිය යුතු නිසා වාර්ෂිකව එකවර සමීක්ෂණය සිදු නොකරන ලද අතර 2023</p>

			වර්ෂයේ සිට අදියර වශයෙන් සමීක්ෂණය කිරීමට අභ්‍යන්තර සැලැස්මක් සකස් කරමින් පවතී.	
(ii)	මුදල් රෙගුලාසි 1647 (ආ)	මණ්ඩලය සතු පිරිවැය රු.32,270,762 ක් වූ වාහන 07 ක් හා මූල්‍ය කල්බදු වාහන 02 ක් සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික සමීක්ෂණ පවත්වා නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී වාහන උපකරණ පිළිබඳව ද වාර්ෂික සමීක්ෂණ සිදුකිරීමට නියමිතය.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	1998 අංක 51 දරන ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩල පනත			
(i)	12(2) (අ) හා (ආ) වගන්ති	පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සම්පත් පිළිබඳව ජාතික සංවිනයක් ලබාදීම, දේශීය හා විදේශීය ප්‍රලේඛන ද්‍රව්‍ය සංවිනයක් පිහිටුවීම, වැඩිදියුණු කිරීම, පවත්වාගෙන යාම හා සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයට පැවරී තිබෙන කාර්යයන් ඉටුකිරීමේ ප්‍රගතිය සංරක්ෂණ හා ප්‍රතිස්ථාපන, ප්‍රතිග්‍රහන හා ග්‍රන්ථ විඥාපන පාලන අංශවල ප්‍රගති වාර්තාවලින් පිළිබිඹු වී නොතිබුණු අතර එම අංශවල පිළිවෙලින් ඒකක 5,288ක්, 1,880 ක් හා 33,353 ක් අතරින් තිබුණි.	එම අංශවල මාසික ප්‍රගති වාර්තා නව ආකෘතිය අනුව සැකසීම 2022 සැප්තැම්බර් සිට ආරම්භකර ඇත. අදාල අංශවල අතරැදි කාර්යයන් ඉටුකරමින් පවතී.	පනත ප්‍රකාරව මණ්ඩලයට පැවරී ඇති කාර්යයභාරය, කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
	(ii) 12(2) (උ) වගන්තිය	ග්‍රන්ථ නාමාවලිය ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු කාලවකවානුව නියම කර නොතිබුණු අතර 2019, 2020 හා 2021 වර්ෂවල ප්‍රමාද වී ග්‍රන්ථ නාමාවලි ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි.	2018 වර්ෂයේ සිට සිදුකරන නවීකරණ කටයුතු සහ කොරෝනා තත්ත්වය හේතුවෙන් උපරිම මාස 15 දක්වා ප්‍රමාදයකින් ශ්‍රී ලංකා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.	පනත ප්‍රකාරව මණ්ඩලයට පැවරී ඇති කාර්යයභාරය කාර්යක්ෂමව ඉටුකළ යුතුය.
(ඇ)	1978 දෙසැම්බර් 19	සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පිරිවැය	යාවත්කාලීන කළ ස්ථාවර වත්කම්	යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම්

දිනැති අංක 842 රු.381,068,937 ක් වූ ලේඛනයක් නඩත්තු ලේඛනයක් දරන භාණ්ඩාගාර දේපල, පිරිසත හා කරන ලෙසට නිලධාරීන් පවත්වාගෙන යාමට වක්‍රලේඛය උපකරණ සඳහා ස්ථාවර වෙත උපදෙස් දෙන ලදී. කටයුතු කළ යුතුය. වත්කම් ලේඛනයක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා මුද්‍රණය කල රු.2,084,167 ක් වටිනා මණ්ඩලීය ප්‍රකාශන 8,053 ක තොගයක් 2022 ඔක්තෝබර් 25 දිනවන විටත් බෙදා නොහැර තිබුණි.	මණ්ඩලීය ප්‍රකාශන ඉතිරි තොග අවම කර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත. ඉදිරියේදී ග්‍රන්ථ නාමාවලිය හා ශ්‍රී ලංකා වාර සභරා ලිපි අනුක්‍රමණිකාව විවිධ වැඩමුළු හා සම්මන්ත්‍රණවල දී ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය ලෙස පරිත්‍යාග කිරීමටත්, වැඩසටහන්වලට පැමිණෙන විද්වතුන්ට ලබා දීමටත් නියමිතය.	අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන මුද්‍රණ කටයුතු සිදුකිරීම හා පවතින පොත් ඵලදායීව උපයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ගොඩනැගිල්ලේ නවීකරණ කටයුතු හේතුවෙන් 2018 අගෝස්තු සිට සංරක්ෂණ හා ප්‍රතිස්ථාපන රසායනාගාරය ස්ථාපිත ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම නිසා 2022 නොවැම්බර් 30 දක්වාම ජාතික පුස්තකාලයේ පොත් තැන්පතු වේ සංරක්ෂණ කර්තව්‍ය නතර වී තිබුණි.	නවීන සංරක්ෂණ රසායනාගාරයක් ස්ථාපනය කිරීමට පැවති රසායනාගාරය නාවකාලිකව පිහිටි ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීමට සිදු වුණි. පවතින උපකරණවලින් පොත් බැඳුම්භලේ සංරක්ෂණ කටයුතු පවත්වාගෙන ගියද පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලයේ උෞතතාවයක් ද පවතී. සුදුසු කාර්ය මණ්ඩලයක් බඳවා ගැනීම හා විධිමත් රසායනාගාරයක් ස්ථාපිත කිරීමෙන් අනතුරුව මෙම කාර්යය කාර්යක්ෂමව කිරීම අපේක්ෂාවයි.	සංරක්ෂණ කටයුතු විධිමත්ව නොපමාව ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කලයුතුය.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ල නවීකරණය කිරීම 2018 ජනවාරි 24 දින සිට මාස 09 ක කාලයකින් නිම කිරීමට රු.211,937,795 ක් වූ බදු රහිත කොන්ත්‍රාත් මුදලකට අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය කොන්ත්‍රාත් සමාගමක් සමඟ ගිවිසුම් ගත	හිටපු සභාපති විසින් කොන්ත්‍රාත් සමාගමේ කටයුතු නවතා දමා නාවික හමුදාවට එම කාර්යය පවරන ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම් දැනුවත්කර	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු අප්‍රමාදව නිම කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

වී තිබුණි. 2020 වර්ෂය අවසාන වනවිට සමාගම වෙත රු.252,463,612 ක් ගෙවා තිබූ අතර අවස්ථා 03 කදී කොන්ත්‍රාත් කාලය දීර්ඝ කරගෙන තිබුණි. එහෙත් 2021 මාර්තු මාසයේදී කොන්ත්‍රාත්තුව අතරමඟ නවතා දමා තිබුණි. 2021 ජනවාරි 05 දිනැති අංක 15-02-07 දරන සභාපතිගේ ලිපියෙන් ප්‍රධාන කරුණු 18 ක් හා බිම් මහලේ සිට සිව්වන මහල දක්වා අසම්පූර්ණ හා නියමිත පරිදි නිම නොකළ කොන්ත්‍රාත් කාර්යයන් හඳුනාගෙන තිබුණු නමුත්, 2022 නොවැම්බර් 09 දින වන විටත් එම අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් සංරක්ෂණ හා ප්‍රතිෂ්ඨාපන, ප්‍රතිග්‍රහණ, ග්‍රන්ථ විඥාපන හා පාලන අංශවල කටයුතු 2018 වර්ෂයේ සිට තාවකාලික ස්ථානවල සිදුකිරීම නිසා එම අංශවල දායකත්වය මණ්ඩලයේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පරිදි යොදා ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

ඇත. දැනට අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ උපදෙස් පරිදි ඉදිකිරීමට නියමිත වැඩ කොටස් හා එහි වැය ඇස්තමේන්තුවක් සකස්කර මණ්ඩලයට බාරදී ඇත. ඒ අනුව අවශ්‍යය ප්‍රතිපාදන ලබාගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය.

4. යහපාලනය

4.1 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මණ්ඩලයේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 197 ක් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ, තෘතීයික, ද්විතීක හා ප්‍රථමික වශයෙන් පිළිවෙලින් පුරප්පාඩු 05 ක් 11 ක් 26 ක් හා 13 ක්ව පැවතුණි. 2022 ඔක්තෝබර් 31 දිනවන විට එම තත්ත්වය පිළිවෙලින් 04 ක් 09 ක් 36 ක් හා 16 ක් ලෙස සංශෝධනය වී තිබුණි.</p>	<p>පවත්නා සේවක භිභය නිසා ආයතනයේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම දුෂ්කර වී ඇති බැවින් බඳවා ගැනීමේ මූලික කටයුතු සිදු කර ඇති තනතුරු සඳහා සුදුස්සන් බඳවා ගැනීමට අවශ්‍යය අනුමැතිය හාණ්ඩාගාර ලේකම්ගෙන් ඉල්ලුම් කර ඇත.</p>	<p>අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු සඳහා පුරප්පාඩු සම්පූර්ණකර ගැනීමට ක්‍රියාකල යුතුය.</p>